

Protokoll från möte med Metodgruppens styrgrupp

Tid: 2010-10-05 kl. 10-15

Plats: Svevia, Solna

Närvarande:	Torbjörn Jacobson	Trafikverket
	Leif Viman	VTI
	Thorsten Nordgren	Trafikverket
	Nils Ulmgren	NCC
	Mansour Ahadi	Svevia
	Sven Fahlström	Nynas
	Åke Sandin	Göteborgs kommun
	Lena Strand	Swedavia
	Lennart Holmqvist	Peab
	Glenn Lundmark	Asfaltskolan
	Kenneth Ohlsson	Skanska
Frånvarande:	Klas Hermelin	Trafikverket
	Jan Bida	MinFo/SBMI/Bergsskolan

Mansour hälsade alla välkomna till Sveglias kontor i Solna

1. Inledning

Torbjörn inledde mötet med att meddela att Trafikverket föreslagit att Mats Wendel tar över ordförandeskapet i denna styrgrupp. Orsaken är att undvika att samma person sitter på flera ordförandeposter inom Metodgruppen. Detta diskuteades redan vid det förra styrgruppsmötet.

Genomgång av föregående protokoll utan några särskilda kommentarer.

2. Ny ordförande

Ingen hade några invändningar emot byta av ordförande. Alla tycker det är bra att inte samma personer sitter som ordförande i flera grupper. Torbjörn koncentrerar sig i fortsättningen på arbetet i Asfaltutskottet och lämnade därmed över "ordförandeklubban" till Mats f.o.m. detta möte.

3. Nytt utskott

Som första uppgift i Styrgruppen föreslog Mats att ett nytt utskott bildas som behandlar oförstörande fältmätningar.

Exempel på metoder som kan vara aktuella är Texturmätningar, DOR, Värmekamera mm, men även packningsmätare på vältar och plattbelastning mm kan inrymmas i detta utskott.

Alla var positiva till detta nya utskott men betonade att det är viktigt att sätta upp ett mål för dessa metoder, helst genom att använda dem i några objekt under 2011 som underlag för kommande kravspecifikation för denna typ av mätningar. Åke påtalade också att man måste ta hänsyn till att Kommuner och Trafikverket kan ha olika behov. Lena nämnde att även Swedavia är intresserade av att ingå i denna grupp. Mats föreslog Per Andersson på Trafikverket som ordförande och sedan sammansätta gruppen med representanter från olika entreprenörer, utförare av vägytemätningar, KTH, VTI samt representant för kommunerna. Mats skickar inbjudan till dessa och föreslår ett första möte under hösten 2010. Några synpunkter som kom fram i diskussionen:

- Mansour noterade att vi tar in nya metoder men aldrig tar bort gamla.
- Lennart menade att kontroll av asfaltmassa borde göras via Type Testing i samband med CE-märkning av asfalt och kontrollen på väg koncentreras på packningskontroll. Lennart konstaterade att man i Norge inte borrar alls numera som kvalitetskontroll.
- Åke undrade om man kan visa att borring gjort att vägarna har bättre prestanda än om kontrollen utförs genom vägytemätning?

Utskottet bör ha 2-3 möten/år precis som övriga utskott. Mats tyckte också att man kan tänka sig att inbjuda observatörer utifrån att delta i våra utskottsmöten för att se hur vi arbetar. Han har haft förfrågan bl.a. från Norge om detta.

Fältmätningar, Torbjörn

Torbjörn nämnde att det finns förslag på metod för att mäta homogenitet (makrotextur) på nylagda asfaltbeläggningar genom lasermätning. För att skaffa erfarenheter och även kunna ta fram kravnivåer för olika beläggningstyper så borde ett antal objekt mätas under 2011 (har påbörjats 2010). Texturmätning kan inte ersätta friktionsmätningar eftersom det är olika typer av textur dessa metoder mäter, men där avvikelserna är stora kan ytterligare mätningar utföras. Friktionsmätningar kan då göras på dessa utvalda sträckor.

Åke nämnde att SKL, VTI och Ramböll arbetat fram ett cykelkomfortindex med liknande syfte. I detta fall monteras lasermätningen på ett mindre fordon.

4. Genomgång från utskotten:

Bindemedel, Thorsten

Arbete pågår med att ta fram metodhandledningar för några metoder som berör polymerbitumen (Elastisk återgång, kraft-duktilitet och tubtest).

CE-märkning av ytbehandling gäller både emulsion och penetrationsbitumen f.o.m. jan 2011. Gäller även bitumenlösningar där det bara är Nynäs och VTI som utför provningar för närvarande. Emulsionsmetoderna behöver ses över så att det är klart vad som gäller vid övergång från gammal till ny emulsionsspecifikation.

Sven meddelade att Nynäs är klara med CE-märkning av sina bitumenprodukter via DNV. Gamla beteckningar på Nynäs produkter bibehålls men det kommer att framgå vilka de motsvarar i det nya sättet att beteckna produkterna.

Bitumenutskottet har sitt nästa möte den 14 okt 2010.

Ballast, Torbjörn

I Klas frånvaro gjorde Torbjörn en kort information om arbetet i Ballastutskottet.

Aktuella frågor i detta utskott är remisshantering, ackrediteringsfrågan samt framtagning av provtagningsmetod. Torbjörn nämnde också att Leif har ett projekt från Trafikverket som går ut på att testa de metoder på filler som finns nämnda i EN standarden för ballast till asfalt. Detta för att eventuellt ställa krav på filler som ingår i asfalt. Detta kommer att redovisas i en VTI rapport under hösten 2010. Lars Stenlid från Skanska har också tittat på ett metodförfarande för att bestämma kulkvarnsvärdet på finare fraktioner (4/5,6 mm).

Metoden för kubicitetsindex som Henrik Broms tagit fram avstyrktes inom CEN. Frågan ställdes om det finns ett behov av denna metod hos Trafikverket. Inget beslut togs att arbeta vidare med denna metod för närvarande.

Torbjörn nämnde också att det nu är möjligt att ställa krav på kulkvarnsvärde <5 , där nedre gränsen tidigare var <7 .

- Åke påtalade att det är viktigt att se till att man inte får in poleringsbenägna material igen vilket förekommit tidigare när det krävs mycket låga kulkvarnsvärden.
- Mansour menade att man kan blanda bättre och sämre material för att öka friktionen
- Dock ej med olika densitet (Torbjörn) eller olika färg (Mats).

Ballastutskottet har sitt nästa möte den 19 okt 2010.

Asfalt, Torbjörn

Det finns idag arbetsgrupper i detta utskott för provtagning, beständighet och WTT. Kenneth Lind ansvarar för provtagning där en preliminär metodbeskrivning tagits fram. Denna behöver dock ses över innan den kan anses vara klar för utgivning.

Olika beständighetsprojekt pågår. Dessa skall rapporteras under hösten 2010. Det gäller dels en jämförelse mellan FAS och EN standard som Skanska utför samt framtagning av en reviderad metodbeskrivning för vinterkonditionering som Leif jobbar med. Torbjörn nämnde också att den reviderade standarden för ITSR som kom ut 2008 innehöll avsevärda förändringar som påverkar hur denna metod skall användas jämfört med tidigare.

Ansvarig för WTT gruppen är Henrik Arnedal från Nynas. Syftet med denna grupp är att försöka samordna inköp av utrustning. I dagsläget har 4 företag skaffat utrustningen och alla har köpt Infratests utrustning så denna arbetsgrupp har hittills lyckats väl, det som inte är samordnat är utrustningen för tillverkningen av plattor till WTT. Här finns olika åsikter om vilken utrustning som är lämpligast. Två av de som köpt ny WTT har även köpt utrustningen för platttillverkning från samma företag medan övriga 2 hittills valt att tillverka plattor på annat sätt.

- Lennart tyckte att alla borde ha även samma packningsutrustning för att minimera spridningar mellan olika laboratoriers resultat.

Gruppen kanske kan jobba vidare med denna fråga dvs. vilken packningsutrustning som bör användas. Slutligen borde en ringanalys genomföras när det finns tillräckligt många utrustningar i Sverige.

5. Metoddagen 2011

Metoddagen är planerad till den 10 feb 2011. Glenn redovisade programmet i dess nuvarande utformning. Efter en del diskussioner justerades programmet något. Det reviderade förslaget bifogas detta protokoll.

Nästa Styrgruppsmöte blir "som vanligt" dagen innan dvs. den 9 feb.

6. Möten med Swedac

Trafikverket och deltagare från metodgrupperna har haft 2 möten med Swedac där olika frågor diskuterats. Det har varit positiva diskussioner vid båda dessa möten, men när protokollet som Swedac skrivit efter andra mötet råder det en hel del tveksamheter om vad som verkligen sagts vid mötet. Protokollet bifogas detta protokoll. Det föreslogs att de

tveksamheter som fortfarande kvarstår sammanställs i punktform så att vi kan få tydliga svar från Swedac rörande dessa frågor till nästa Styrgruppsmöte, då Swedac inbjuds att delta. Dagsläget i ackrediteringsfrågan redovisas sedan på metoddagen.

Nils fick i uppdrag att höra med deltagarna i TC227 om det finns ackreditering inom vårt område även i andra länder eller vilka andra kvalitetssystem man använder

Leif gör en uppskattning av de kostnader som är förknippade med ackreditering

7. Trafikverkets regelverksstruktur

Även på denna punkt fick Torbjörn göra en summering av dagsläget eftersom Klas inte var närvarande.

Nya versioner:

- VVTBT Bitumenbundna lager kommer ut idag på Trafikverkets hemsida (5/10)
- Regler för avdrag.... kommer också ut idag (5/10)
- VVAMA kommer under hösten
- VVK och VVR kommer ut efter nyår

När AMA 10 kommer ut i början av 2011 måste några av ovan nämnda dokument omarbetas.

8. Aktuella metoder

- Remisser
- Provningsmetoder
- Metodhandledningar
- Ringanalyser

Remisser:

Inom asfaltområdet är just nu ett antal provningsmetoder ute på 5-årsöversyn. Dessutom är produktstandarderna inom asfaltområdet ute på remiss. Inom metodgruppen har vi inte riktigt haft ork och tid att ta hand om remisserna. Ambitioner är dock att få ett system där vi fångar in problem i metoderna löpande och sedan ta fram dessa när remisserna kommer.

För att detta ska fungera måste alla vara införstådda med att en särskild svarsblankett skall användas där man anger aktuell paragraf för det som skall ändras. Sedan noterar man vilken del av texten som skall ändras samt förslag på ny text.

Provningsmetoder:

När det gäller metoden för vinterkonditionering kommer Leif att göra om den så att den blir en ren konditioneringsmetod där man sedan kan välja att göra styvhetsmodul, draghållfasthet, Prall eller t.ex. Cantabro före och efter konditionering beroende på syftet med provningen. Önskvärt vore att även ta fram åldringsmetoder på samma sätt (korttidsåldring och långtidsåldring). Då kan man sedan kombinera åldring, konditionering och provningsmetod efter aktuellt behov.

Metodhandledningar:

Det har tillkommit en del nya handledningar under 2010 och flera står på kö att färdigställas t.ex. Prall och flera bitumenstandarder. Även flera av funktionsmetoderna kan behövas som metodhandledning innan man är nöjd med den utformning som EN standarderna har.

- Nils påtalade att det är viktigt att vi bearbetar CEN för att göra förändringar så att det inte stannar vid nya metodhandledningar. Målet måste ändå vara att vi ska använda EN standarder för alla de egenskaper vi mäter på våra produkter.

Ringanalyser:

Leif har i uppdrag att samla den utnämnda ringanalysgruppen (som skall arbeta med planering, genomförande och bedömning av utförda ringanalyser) under hösten för att ta fram ett dokument som beskriver vilka krav vi skall ha på våra ringanalyser, vilka åtgärder som skall vidtas om ett laboratorium inte klarar kraven samt en plan för kommande ringanalyser.

9. Aktuella FUD-projekt

Hålrumsprojekt pågår. Leif skall under hösten utföra mätningar med vattenmetoden, skjutmåttsmetoden, paraffinmetoden och vakuummetoden (Corelok) för att studera sambanden mellan dessa olika sätt att bestämma skrymdensiteten hos olika beläggningstyper vid olika hålrumsnivåer.

Thorsten nämnde att det finns möjligheter att söka projektpengar via Nord FoU. Beständighet är ett område som diskuterats.

Ett samverkansprojekt mellan Trafikverket och SBUF har just startat som handlar om provningsmetoder för att bedöma effekten av klistring. NCC driver projektet.

10. Övrigt

Inga övriga frågor togs upp

11. Nästa möte

Den 9 feb 2011 på Skanskas kontor i Solna

Protokollförare
Leif Viman
Sekreterare

Justerat av:
Torbjörn Jacobson/Mats Wendel
Ordförande